

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 30.1.2014, skupina A

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

Příklad 1 Určete, zda je signál $x(t) = \cos(100\pi t) + 0.01t$ periodický

ANO / NE.

Příklad 2 Signál se spojitým časem je posunutý Diracův impuls $x(t) = \delta(t - 4)$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce na kruhové frekvenci $\omega_1 = -\frac{\pi}{2}$ rad/s. Výsledek vyjádřete jako jedno číslo (reálné nebo komplexní ve složkovém nebo exponenciálním tvaru).

$$x(t) \quad X(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt = e^{-j\omega 4}$$

Příklad 3 Zapište signál v elektrické zásuvce. Efektivní hodnota napětí je 230 V, frekvence 50 Hz.
 Pomůcka: $2\sqrt{2} \cdot 230 = 650$, $230\sqrt{2} = 325$, $2\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 325$, $\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 162$.

$$x(t) = \underline{325 \cos(100\pi t)}$$

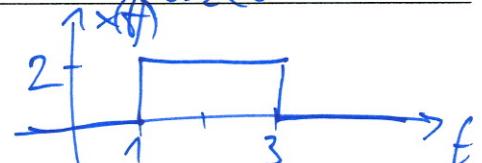
amplituda

$\omega = 2\pi \cdot 50 = 100\pi$
rad/s

může být i sin i jakkoliv
počáteční fáze

Příklad 4 Signál se spojitým časem je definován jako:

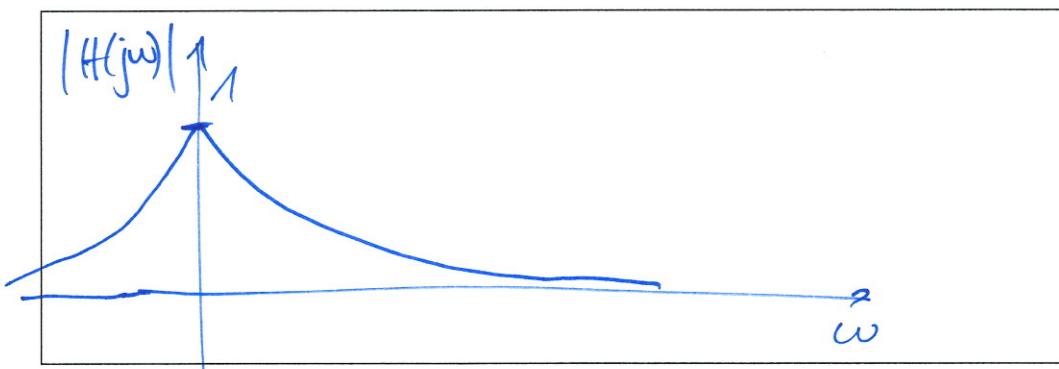
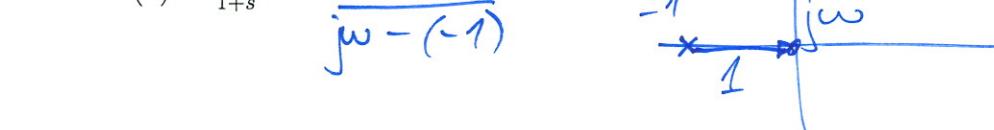
$$x(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } t \in [1, 3] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

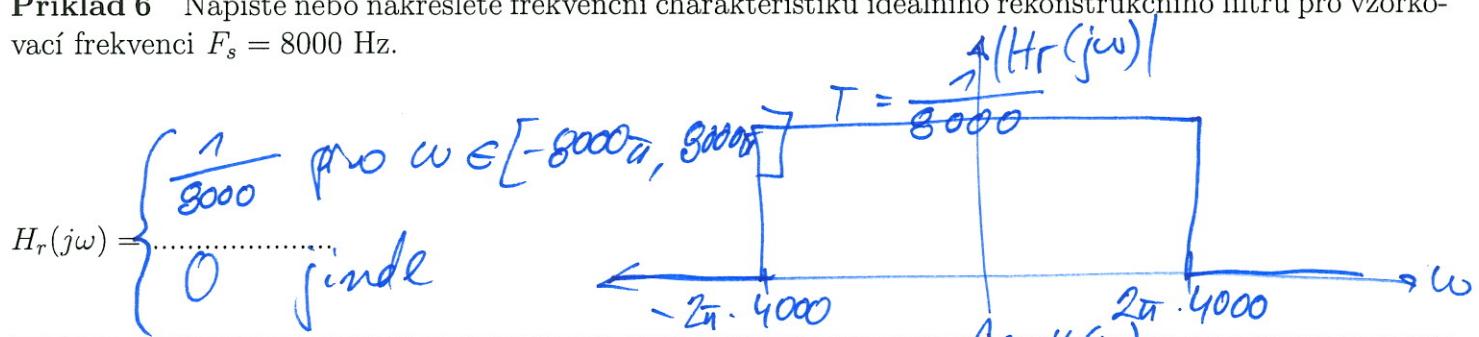
Napište jeho spektrální funkci.

$$X(j\omega) = 2 \operatorname{sinc}\left(\frac{\pi}{2}\omega\right) e^{-j\omega t} = 2 \cdot 2 \cdot \operatorname{sinc}\left(\frac{\pi}{2}\omega\right) e^{-j\omega 2} = \underline{4 \operatorname{sinc}(\omega) e^{-j2\omega}}$$

Příklad 5 Nakreslete průběh modulu frekvenční charakteristiky systému se spojitým časem s přenosovou funkcí $H(s) = \frac{1}{1+s} = \frac{1}{j\omega - (-1)}$

Příklad 6 Napište nebo nakreslete frekvenční charakteristiku ideálního rekonstrukčního filtru pro vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz.

Příklad 7 Analogový signál je obdélník:

$$x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } t \in [-0.9 \text{ ms}, 3.9 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 1$ kHz. Napište, kolik bude mít výsledný diskrétní signál nenulových vzorků.

4

Příklad 8 Signál s diskrétním časem o délce $N = 256$ je definován jako:

$$x[n] = 10 \cos\left(\frac{2\pi n}{256} + \frac{\pi}{2}\right).$$

$$|X[1]| = |X[N-1]| = \frac{N c_1}{2} = \frac{256 \cdot 10}{2} = 1280$$

Určete indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho diskrétní Fourierovy transformace (DFT) $X[k]$. Hodnoty vyjádřete jako jedno komplexní číslo ve složkovém tvaru.

$$X[1] = 1280 e^{j\frac{\pi}{2}} = 1280j$$

$$\arg X[1] = -\arg X[N-1] = \phi$$

$$X[255] = -1280j$$

Příklad 9 Diskrétní signály $x_1[n]$ a $x_2[n]$ mají délku 4. V tabulce je uveden signál $x_1[n]$ a výsledek kruhové konvoluce. Doplňte signál $x_2[n]$.

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	2	1
$x_2[n]$	0	1	0	0
$x_1[n] \circledast x_2[n]$	1	4	3	2

Příklad 10 Diskrétní signál $x[n]$ má pro vzorky $n = 49, 50, 51, 52$ hodnoty 2, 5, 2, 3.

Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 2, 3$ hodnoty 3, 2, 1, -1, ostatní vzorky jsou nulové. Určete hodnotu výstupního vzorku $y[52]$, pokud má systém na vstupu signál $x[n]$

$$\begin{matrix} 2 & 5 & 2 & 3 \\ -1 & 1 & 2 & 3 \end{matrix}$$

$$y[52] = \dots \underline{16} \dots$$

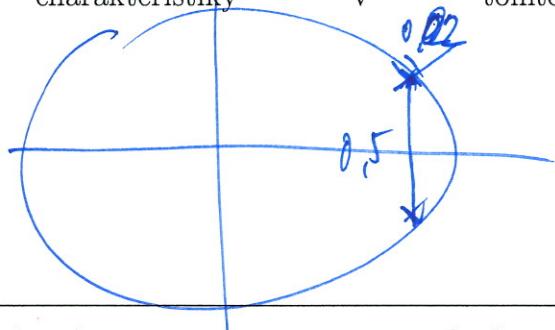
Příklad 11 Diferenční rovnice číslicového filtru je:

$$y[n] = x[n] - 0.2x[n-1] + 0.1x[n-2] - 0.3y[n-1] + 0.4y[n-2]$$

Napište jeho přenosovou funkci.

$$H(z) = \frac{1 - 0.2z^{-1} + 0.1z^{-2}}{1 + 0.3z^{-1} - 0.4z^{-2}}$$

Příklad 12 Číslicový filtr IIR má dva póly: $p_1 = 0.98e^{j0.256}$, $p_2 = 0.98e^{-j0.256}$. V intervalu normovaných kruhových frekvencí $[0, \pi]$ má filtr jedno maximum komplexní kmitočtové charakteristiky (rezonanci). Určete hodnotu modulu kmitočtové charakteristiky v tomto maximu. Pomůcka: $\sin 0.256 \text{ rad} = 0.25$.

$$|H(\omega_{max})| = \frac{1}{0.5 \cdot 0.98} = \underline{\underline{100}}$$

Příklad 13 Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 3, 3$ hodnoty $0.25, 0.25, 0.25, 0.25$, ostatní vzorky jsou nulové. Určete, zda je filtr typu dolní propust, horní propust, pásmová propust nebo pásmová zádrž.

průměrování sousedních
vzorků $\Rightarrow$ vyhlazení

Typ filtru: DP

Příklad 14 Obrázek o velikosti 10×10 pixelů má horní řádek bílý, zbytek je černý:

$$x[k, l] = \begin{cases} 1 & \text{pro } k = 0 \text{ a } l \in [0, 9] \\ 0 & \text{pro } k \in [1, 9] \text{ a } l \in [0, 9] \end{cases}$$

Určete zadaný vzorek jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace (2D-DFT)

$$X[m, n] = \sum \sum x[k, l] e^{j2\pi \left(\frac{mk}{M} + \frac{nl}{N} \right)}$$

$$e^{j0} = 1$$

$$X[0, 0] = \text{suma všech pixelů} = \underline{\underline{10}}$$

Příklad 15 Obrázek o velikosti 101×101 pixelů má jediný pixel uprostřed bílý: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou černé (mají hodnotu nula). Obrázek je filtrován maskou o rozměrech 3×3 , jejíž všechny hodnoty jsou $\frac{1}{9}$. Popište, co bude výsledkem filtrace (můžete zapsat nebo nakreslit, uveďte hodnoty pixelů).

celo prostředního pixelu sedí ètvrtce
 3×3 s hodnotami $\frac{1}{9}$.

Příklad 16 Soubor realizací diskrétního náhodného procesu $\xi_\omega[n]$ je uložen ve dvouzměrném poli $\mathbf{x}_\Omega$, první index udává číslo realizace, druhý index je diskrétní čas: $\mathbf{x}_\Omega[\omega][n]$. Realizací je celkem $\Omega = 10000$. Napište v jazyce C kód pro souborový odhad jedné hodnoty dvouzměrné distribuční funkce $F(x_1, x_2, n_1, n_2)$ pro $x_1 = 0.7$, $x_2 = 0.5$, $n_1 = 10$, $n_2 = 20$.
Pomůcka: $F(x_1, x_2, n_1, n_2) = P(\xi(n_1) < x_1 \text{ a zároveň } \xi(n_2) < x_2)$.

```

cnt = 0;
acc = 0.0;
for (om = 0; om < 10000; om++) {
    if (xi[om][10] < 0.7) {
        if (xi[om][20] < 0.5)
            cnt++;
}
}
P = acc / 10000.0;

```

Příklad 17 Pracujeme se stacionárním náhodným signálem. Souborový odhad směrodatné odchylky pro čas $t_1 = 6$ s je $\hat{\sigma}(t_1) = 5$. Odhadněte směrodatnou odchylku pro čas $t_2 = 12$ s. Pokud to nejde, napište proč.

5

$$\hat{\sigma}(t_2) = \dots$$

Příklad 18 Vychýlený odhad autokorelačního koeficientu diskrétního signálu délky $N = 240$ je $R[5] = 11$.

Určete hodnotu koeficientu $R[-5]$. Pokud to nejde, napište jasně "nejde to".

$$R[-k] = R[k]$$

$$R[-5] = \dots$$

Příklad 19 Zapište nebo nakreslete spektrální hustotu výkonu pro náhodný signál s diskrétním časem, víme-li, že jeho nultý autokorelační koeficient: $R[0] = 16$ a ostatní autokorelační koeficienty jsou nulové.

Wigner-Chinnchin:

$$G(e^{j\omega}) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} R[k] e^{-jk\omega} = 16 \cdot e^{-j\omega 0} = 16$$

$$G(e^{j\omega}) = \dots$$

Příklad 20 Střední výkon užitečného signálu je $P_s = 100$. Střední výkon kvantovacího šumu je $P_e = 10$. Určete poměr signálu k šumu v dB.

$$10 \log_{10} \frac{P_s}{P_e} = 10 \log_{10} \frac{100}{10} = 10 \cdot 1$$

$$SNR = \dots \text{dB}$$

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 30.1.2014, skupina B

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

Příklad 1 Určete, zda je signál $x(t) = \cos(200\pi t) - 0.01t$ periodický

ANO / NE.

Příklad 2 Signál se spojitým časem je posunutý Diracův impuls $x(t) = \delta(t - 4)$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce na kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{2}$ rad/s. Výsledek vyjádřete jako jedno číslo (reálné nebo komplexní ve složkovém nebo exponenciálním tvaru).

viz A

$$X(j\omega_1) = \bar{X} e^{-j\frac{\pi}{2}} = \bar{X} e^{-j2\pi} = \underline{\underline{1}}$$

Příklad 3 Zapište signál v elektrické zásuvce. Efektivní hodnota napětí je 230 V, frekvence 50 Hz.
 Pomůcka: $2\sqrt{2} \cdot 230 = 650$, $230\sqrt{2} = 325$, $2\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 325$, $\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 162$.

viz A

$$x(t) = \dots$$

Příklad 4 Signál se spojitým časem je definován jako:

viz A

$$x(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } t \in [0, 4] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

$$\mathcal{D} = 2 \quad \mathcal{N} = 4 \\ \mathcal{T} = 2$$

Napište jeho spektrální funkci.

$$X(j\omega) = \underline{\underline{2 \cdot 4 \operatorname{sinc}\left(\frac{4}{2}\omega\right) e^{-j\omega^2}}} = \underline{\underline{8 \operatorname{sinc}(2\omega) e^{-j\omega^2}}}$$

Příklad 5 Nakreslete průběh modulu frekvenční charakteristiky systému se spojitým časem s přenosovou funkcí $H(s) = \frac{1}{1+s}$

viz A

B

Příklad 6 Napište nebo nakreslete frekvenční charakteristiku ideálního rekonstrukčního filtru pro vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz.

Viz A

$$H_r(j\omega) = \dots$$

Příklad 7 Analogový signál je obdélník:

$$x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } t \in [-1.9 \text{ ms}, 3.9 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 1$ kHz. Napište, kolik bude mít výsledný diskrétní signál nenulových vzorků.

5

Příklad 8 Signál s diskrétním časem o délce $N = 256$ je definován jako:

$$x[n] = 100 \cos\left(\frac{2\pi n}{256} + \frac{\pi}{2}\right).$$

Viz A

Určete indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho diskrétní Fourierovy transformace (DFT) $X[k]$. Hodnoty vyjádřete jako jedno komplexní číslo ve složkovém tvaru.

$$X[1] = 12800j \quad X[255] = -12800j$$

Příklad 9 Diskrétní signály $x_1[n]$ a $x_2[n]$ mají délku 4. V tabulce je uveden signál $x_1[n]$ a výsledek kruhové konvoluce. Doplňte signál $x_2[n]$.

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	2	1
$x_2[n]$	0	1	0	0
$x_1[n] \odot x_2[n]$	1	4	3	2

Příklad 10 Diskrétní signál $x[n]$ má pro vzorky $n = 49, 50, 51, 52$ hodnoty 2, 5, 2, 1. Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 2, 3$ hodnoty 3, 2, 1, -1, ostatní vzorky jsou nulové. Určete hodnotu výstupního vzorku $y[52]$, pokud má systém na vstupu signál $x[n]$

$$y[52] = \dots$$

$$\begin{matrix} 2 & 5 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 2 & 3 \end{matrix}$$

Příklad 11 Diferenční rovnice číslicového filtru je:

B

$$y[n] = x[n] + 0.2x[n-1] + 0.1x[n-2] - 0.3y[n-1] + 0.4y[n-2]$$

Napište jeho přenosovou funkci.

$$H(z) = \frac{1 + 0.2z^{-1} + 0.1z^{-2}}{1 + 0.3z^{-1} - 0.4z^{-2}}$$

Příklad 12 Číslicový filtr IIR má dva póly: $p_1 = 0.98e^{j0.256}$, $p_2 = 0.98e^{-j0.256}$. V intervalu normovaných kruhových frekvencí $[0, \pi]$ má filtr jedno maximum komplexní kmitočtové charakteristiky (rezonanci). Určete hodnotu modulu kmitočtové charakteristiky v tomto maximu. Pomůcka: $\sin 0.256 \text{ rad} = 0.25$.

viz A

$$|H(\omega_{max})| = \dots \quad 100$$

Příklad 13 Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 3, 3$ hodnoty 0.25, 0.25, 0.25, 0.25, ostatní vzorky jsou nulové. Určete, zda je filtr typu dolní propust, horní propust, pásmová propust nebo pásmová zádrž.

viz A

Typ filtru: .....

Příklad 14 Obrázek o velikosti 10×10 pixelů má horní řádek bílý, zbytek je černý:

$$x[k, l] = \begin{cases} 1 & \text{pro } k = 0 \text{ a } l \in [0, 9] \\ 0 & \text{pro } k \in [1, 9] \text{ a } l \in [0, 9] \end{cases}$$

Určete zadaný vzorek jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace (2D-DFT).

viz A

$$X[0, 0] = \dots \quad 10$$

Příklad 15 Obrázek o velikosti 101×101 pixelů má jediný pixel uprostřed bílý: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou černé (mají hodnotu nula). Obrázek je filtrován maskou o rozměrech 3×3 , jejíž všechny hodnoty jsou $\frac{1}{9}$. Popište, co bude výsledkem filtrace (můžete zapsat nebo nakreslit, uveďte hodnoty pixelů).

viz A

Příklad 16 Soubor realizací diskrétního náhodného procesu $\xi_\omega[n]$ je uložen ve dvourozměrném poli $\mathbf{x}_\Omega$, první index udává číslo realizace, druhý index je diskrétní čas: $\mathbf{x}_\Omega[\omega][n]$. Realizací je celkem $\Omega = 10000$. Napište v jazyce C kód pro souborový odhad jedné hodnoty dvourozměrné distribuční funkce $F(x_1, x_2, n_1, n_2)$ pro $x_1 = 0.5$, $x_2 = 0.7$, $n_1 = 10$, $n_2 = 20$.
Pomůcka: $F(x_1, x_2, n_1, n_2) = P(\xi(n_1) < x_1 \text{ a zároveň } \xi(n_2) < x_2)$.

viz A

Příklad 17 Pracujeme s nestacionárním náhodným signálem. Souborový odhad směrodatné odchylky pro čas $t_1 = 6$ s je $\hat{\sigma}(t_1) = 5$. Odhadněte směrodatnou odchylku pro čas $t_2 = 12$ s. Pokud to nejde, napište proč.

$\hat{\sigma}(t_2) = \dots$ *nejde - u nestacionárního signálu se hodnota pro 6 s v čase 12 s nic neznamená.*

Příklad 18 Vychýlený odhad autokorelačního koeficientu diskrétního signálu délky $N = 240$ je $R[5] = 10$.

Určete hodnotu koeficientu $R[-5]$. Pokud to nejde, napište jasně "nejde to".

$$R[-5] = \dots \quad 10$$

Příklad 19 Zapište nebo nakreslete spektrální hustotu výkonu pro náhodný signál s diskrétním časem, víme-li, že jeho nultý autokorelační koeficient: $R[0] = 16$ a ostatní autokorelační koeficienty jsou nulové.

$$G(e^{j\omega}) = \dots \quad 16$$

Příklad 20 Střední výkon užitečného signálu je $P_s = 1000$. Střední výkon kvantovacího šumu je $P_e = 10$. Určete poměr signálu k šumu v dB.

$$10 \log_{10} \frac{1000}{10}$$

$$SNR = \dots \quad 20 \quad \text{dB}$$

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 30.1.2014, skupina C

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

Příklad 1 Určete, zda je signál $x(t) = \cos(100\pi t) + 0.01$ periodický

ANO / NE.

Příklad 2 Signál se spojitým časem je posunutý Diracův impuls $x(t) = \delta(t - 4)$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce na kruhové frekvenci $\omega_1 = -\frac{\pi}{4}$ rad/s. Výsledek vyjádřete jako jedno číslo (reálné nebo komplexní ve složkovém nebo exponenciálním tvaru).

Viz A

$$X(j\omega_1) = e^{-j(-\frac{\pi}{4})4} = e^{+j\pi} = \underline{-1}$$

Příklad 3 Zapište signál v elektrické zásuvce. Efektivní hodnota napětí je 230 V, frekvence 50 Hz.
 Pomůcka: $2\sqrt{2} \cdot 230 = 650$, $230\sqrt{2} = 325$, $2\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 325$, $\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 162$.

Viz A

$$x(t) = \dots$$

Příklad 4 Signál se spojitým časem je definován jako:

$$x(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } t \in [1, 5] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Viz A

$$\begin{array}{l} D = 2 \\ T = 3 \end{array} \quad n = 4$$

Napište jeho spektrální funkci.

$$X(j\omega) = \underline{2 \cdot 4 \operatorname{sinc}\left(\frac{4}{2}\omega\right) e^{-j\omega 3}} = \underline{8 \operatorname{sinc}(2\omega) e^{-j3\omega}}$$

Příklad 5 Nakreslete průběh modulu frekvenční charakteristiky systému se spojitým časem s přenosovou funkcí $H(s) = \frac{1}{1+s}$

Viz A

Příklad 6 Napište nebo nakreslete frekvenční charakteristiku ideálního rekonstrukčního filtru pro vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz.

viz A

$$H_r(j\omega) = \dots$$

Příklad 7 Analogový signál je obdélník:

$$x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } t \in [-1.9 \text{ ms}, 2.9 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 1$ kHz. Napište, kolik bude mít výsledný diskrétní signál nenulových vzorků.

4

Příklad 8 Signál s diskrétním časem o délce $N = 256$ je definován jako:

$$x[n] = 100 \cos\left(\frac{2\pi n}{256} - \frac{\pi}{2}\right). \quad \text{viz A}$$

Určete indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho diskrétní Fourierovy transformace (DFT) $X[k]$. Hodnoty vyjádřete jako jedno komplexní číslo ve složkovém tvaru.

$$X[1] = -12800j \quad X[255] = 12800j$$

Příklad 9 Diskrétní signály $x_1[n]$ a $x_2[n]$ mají délku 4. V tabulce je uveden signál $x_1[n]$ a výsledek kruhové konvoluce. Doplňte signál $x_2[n]$.

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	2	1
$x_2[n]$	0	1	0	0
$x_1[n] \circledast x_2[n]$	1	4	3	2

Příklad 10 Diskrétní signál $x[n]$ má pro vzorky $n = 49, 50, 51, 52$ hodnoty 2, 5, 2, 8. Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 2, 3$ hodnoty 3, 2, 1, -1, ostatní vzorky jsou nulové. Určete hodnotu výstupního vzorku $y[52]$, pokud má systém na vstupu signál $x[n]$

$$\begin{array}{cccc} 2 & 5 & 2 & 8 \\ -1 & 1 & 2 & 3 \end{array}$$

$$y[52] = \dots$$

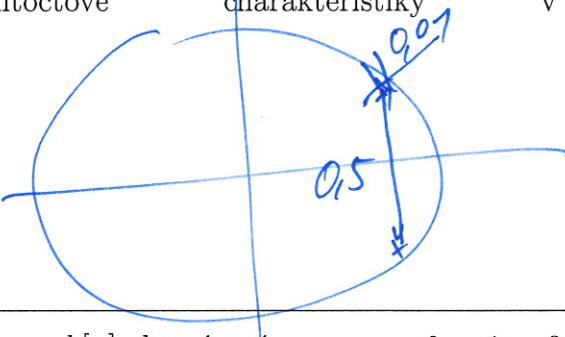
Příklad 11 Diferenční rovnice číslicového filtru je:

$$y[n] = x[n] - 0.2x[n-1] + 0.1x[n-2] + 0.3y[n-1] + 0.4y[n-2]$$

Napište jeho přenosovou funkci.

$$H(z) = \frac{1 - 0,2z^{-1} + 0,1z^{-2}}{1 - 0,3z^{-1} - 0,4z^{-2}}$$

Příklad 12 Číslicový filtr IIR má dva póly: $p_1 = 0.99e^{j0.256}$, $p_2 = 0.99e^{-j0.256}$. V intervalu normovaných kruhových frekvencí $[0, \pi]$ má filtr jedno maximum komplexní kmitočtové charakteristiky (rezonanci). Určete hodnotu modulu kmitočtové charakteristiky v tomto maximu. Pomůcka: $\sin 0.256$ rad = 0.25.

$$|H(\omega_{max})| = \frac{1}{0,5 \cdot 0,01} = \underline{\underline{200}}$$

Příklad 13 Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 3, 3$ hodnoty 0.25, 0.25, 0.25, 0.25, ostatní vzorky jsou nulové. Určete, zda je filtr typu dolní propust, horní propust, pásmová propust nebo pásmová zádrž.

viz A

Typ filtru: .....

Příklad 14 Obrázek o velikosti 10×10 pixelů má horní řádek bílý, zbytek je černý:

$$x[k, l] = \begin{cases} 1 & \text{pro } k = 0 \text{ a } l \in [0, 9] \\ 0 & \text{pro } k \in [1, 9] \text{ a } l \in [0, 9] \end{cases}$$

Určete zadaný vzorek jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace (2D-DFT).

viz A

$$X[0, 0] = \underline{\underline{10}}$$

Příklad 15 Obrázek o velikosti 101×101 pixelů má jediný pixel uprostřed bílý: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou černé (mají hodnotu nula). Obrázek je filtrován maskou o rozměrech 3×3 , jejíž všechny hodnoty jsou $\frac{1}{9}$. Popište, co bude výsledkem filtrace (můžete zapsat nebo nakreslit, uveďte hodnoty pixelů).

viz A

Příklad 16 Soubor realizací diskrétního náhodného procesu $\xi_\omega[n]$ je uložen ve dvouzměrném poli xi , první index udává číslo realizace, druhý index je diskrétní čas: $xi[\omega][n]$. Realizací je celkem $\Omega = 10000$. Napište v jazyce C kód pro souborový odhad jedné hodnoty dvouzměrné distribuční funkce $F(x_1, x_2, n_1, n_2)$ pro $x_1 = 0.7, x_2 = 0.5, n_1 = 20, n_2 = 40$
Pomůcka: $F(x_1, x_2, n_1, n_2) = P(\xi(n_1) < x_1 \text{ a zároveň } \xi(n_2) < x_2)$.

Viz A

Příklad 17 Pracujeme se stacionárním náhodným signálem. Souborový odhad směrodatné odchylky pro čas $t_1 = 6$ s je $\hat{\sigma}(t_1) = 5$. Odhadněte směrodatnou odchylku pro čas $t_2 = 12$ s. Pokud to nejde, napište proč.

$$\hat{\sigma}(t_2) = \dots$$

Příklad 18 Vychýlený odhad autokorelačního koeficientu diskrétního signálu délky $N = 240$ je $R[5] = 9$.

Určete hodnotu koeficientu $R[-5]$. Pokud to nejde, napište jasně "nejde to".

$$R[-5] = \dots$$

Příklad 19 Zapište nebo nakreslete spektrální hustotu výkonu pro náhodný signál s diskrétním časem, víme-li, že jeho nultý autokorelační koeficient: $R[0] = 16$ a ostatní autokorelační koeficienty jsou nulové.

$$G(e^{j\omega}) = \dots$$

Příklad 20 Střední výkon užitečného signálu je $P_s = 1000$. Střední výkon kvantovacího šumu je $P_e = 100$. Určete poměr signálu k šumu v dB.

$$SNR = \dots \text{ dB}$$

Semestrální zkouška ISS, 1. opravný termín, 30.1.2014, skupina D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
 (čitelně!)

Příklad 1 Určete, zda je signál $x(t) = \cos(200\pi t) - 0.01t$ periodický

ANO / NE.

Příklad 2 Signál se spojitým časem je posunutý Diracův impuls $x(t) = \delta(t - 4)$. Určete hodnotu jeho spektrální funkce na kruhové frekvenci $\omega_1 = \frac{\pi}{4}$ rad/s. Výsledek vyjádřete jako jedno číslo (reálné nebo komplexní ve složkovém nebo exponenciálním tvaru).

viz A

$$X(j\omega_1) = e^{-j(\frac{\pi}{4})4} = e^{-j\pi} = -1$$

Příklad 3 Zapište signál v elektrické zásuvce. Efektivní hodnota napětí je 230 V, frekvence 50 Hz.
 Pomůcka: $2\sqrt{2} \cdot 230 = 650$, $230\sqrt{2} = 325$, $2\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 325$, $\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot 230 = 162$.

viz A

$$x(t) = \dots$$

Příklad 4 Signál se spojitým časem je definován jako:

$$x(t) = \begin{cases} 2 & \text{pro } t \in [-1, 3] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad \begin{matrix} D = 2 \\ T = 1 \end{matrix} \quad \omega = 4$$

Napište jeho spektrální funkci.

$$X(j\omega) = 2 \cdot 4 \operatorname{sinc}\left(\frac{4}{2}\omega\right) e^{-j\omega} = \underline{8 \operatorname{sinc}(2\omega) e^{-j\omega}}$$

Příklad 5 Nakreslete průběh modulu frekvenční charakteristiky systému se spojitým časem s přenosovou funkcí $H(s) = \frac{1}{1+s}$

viz A

Příklad 6 Napište nebo nakreslete frekvenční charakteristiku ideálního rekonstrukčního filtru pro vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz.

Viz A

$$H_r(j\omega) = \dots$$

Příklad 7 Analogový signál je obdélník:

$$x(t) = \begin{cases} 5 & \text{pro } t \in [-1.9 \text{ ms}, 0.9 \text{ ms}] \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Je ideálně vzorkován na vzorkovací frekvenci $F_s = 1$ kHz. Napište, kolik bude mít výsledný diskrétní signál nenulových vzorků.

2

Příklad 8 Signál s diskrétním časem o délce $N = 256$ je definován jako:

$$x[n] = 5 \cos\left(\frac{2\pi n}{256} - \frac{\pi}{2}\right).$$

Viz A

Určete indexy a hodnoty všech nenulových koeficientů jeho diskrétní Fourierovy transformace (DFT) $X[k]$. Hodnoty vyjádřete jako jedno komplexní číslo ve složkovém tvaru.

$$X[1] = -640j \quad X[255] = 640j$$

Příklad 9 Diskrétní signály $x_1[n]$ a $x_2[n]$ mají délku 4. V tabulce je uveden signál $x_1[n]$ a výsledek kruhové konvoluce. Doplňte signál $x_2[n]$.

n	0	1	2	3
$x_1[n]$	4	3	2	1
$x_2[n]$	0	1	0	0
$x_1[n] \circledast x_2[n]$	1	4	3	2

Příklad 10 Diskrétní signál $x[n]$ má pro vzorky $n = 49, 50, 51, 52$ hodnoty 2, 5, 2, 2. Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 3, 3$ hodnoty 3, 2, 1, -1, ostatní vzorky jsou nulové. Určete hodnotu výstupního vzorku $y[52]$, pokud má systém na vstupu signál $x[n]$

$$\begin{array}{cccc} 2 & 5 & 2 & 2 \\ -1 & 1 & 2 & 3 \end{array}$$

$$y[52] = 13$$

Příklad 11 Diferenční rovnice číslicového filtru je:

$$y[n] = x[n] - 0.2x[n-1] - 0.1x[n-2] - 0.3y[n-1] + 0.4y[n-2]$$

Napište jeho přenosovou funkci.

$$H(z) = \frac{1 - 0.2z^{-1} - 0.1z^{-2}}{1 + 0.3z^{-1} - 0.4z^{-2}}$$

Příklad 12 Číslicový filtr IIR má dva póly: $p_1 = 0.99e^{j0.256}$, $p_2 = 0.99e^{-j0.256}$. V intervalu normovaných kruhových frekvencí $[0, \pi]$ má filtr jedno maximum komplexní kmitočtové charakteristiky (rezonanci). Určete hodnotu modulu kmitočtové charakteristiky v tomto maximu. Pomůcka: $\sin 0.256$ rad = 0.25.

viz C

$$|H(\omega_{max})| = \dots$$

200

Příklad 13 Diskrétní systém má impulsní odezvu $h[n]$, která má pro $n = 0, 1, 2, 3$ hodnoty 0.25, 0.25, 0.25, 0.25, ostatní vzorky jsou nulové. Určete, zda je filtr typu dolní propust, horní propust, pásmová propust nebo pásmová zádrž.

viz A

Typ filtru: .....

Příklad 14 Obrázek o velikosti 10×10 pixelů má horní řádek bílý, zbytek je černý:

$$x[k, l] = \begin{cases} 1 & \text{pro } k = 0 \text{ a } l \in [0, 9] \\ 0 & \text{pro } k \in [1, 9] \text{ a } l \in [0, 9] \end{cases}$$

Určete zadaný vzorek jeho dvourozměrné diskrétní Fourierovy transformace (2D-DFT).

viz A

$$X[0, 0] = \dots$$

10

Příklad 15 Obrázek o velikosti 101×101 pixelů má jediný pixel uprostřed bílý: $x[50, 50] = 1$, ostatní jsou černé (mají hodnotu nula). Obrázek je filtrován maskou o rozměrech 3×3 , jejíž všechny hodnoty jsou $\frac{1}{9}$. Popište, co bude výsledkem filtrace (můžete zapsat nebo nakreslit, uveďte hodnoty pixelů).

viz A

Příklad 16 Soubor realizací diskrétního náhodného procesu $\xi_\omega[n]$ je uložen ve dvourozměrném poli xi , první index udává číslo realizace, druhý index je diskrétní čas: $xi[\omega][n]$. Realizací je celkem $\Omega = 10000$. Napište v jazyce C kód pro souborový odhad jedné hodnoty dvourozměrné distribuční funkce $F(x_1, x_2, n_1, n_2)$ pro $x_1 = 0.7$, $x_2 = 0.5$, $n_1 = 20$, $n_2 = 40$.
Pomůcka: $F(x_1, x_2, n_1, n_2) = P(\xi(n_1) < x_1 \text{ a zároveň } \xi(n_2) < x_2)$.

D

Viz A

Příklad 17 Pracujeme s nestacionárním náhodným signálem. Souborový odhad směrodatné odchylky pro čas $t_1 = 6$ s je $\hat{\sigma}(t_1) = 5$. Odhadněte směrodatnou odchylku pro čas $t_2 = 12$ s. Pokud to nejde, napište proč.

Viz A

$$\hat{\sigma}(t_2) = \dots$$

Příklad 18 Vychýlený odhad autokorelačního koeficientu diskrétního signálu délky $N = 240$ je $R[5] = 5$.

Určete hodnotu koeficientu $R[-5]$. Pokud to nejde, napište jasně "nejde to".

$$R[-5] = \dots$$

Příklad 19 Zapište nebo nakreslete spektrální hustotu výkonu pro náhodný signál s diskrétním časem, víme-li, že jeho nultý autokorelační koeficient: $R[0] = 16$ a ostatní autokorelační koeficienty jsou nulové.

$$G(e^{j\omega}) = \dots$$

Příklad 20 Střední výkon užitečného signálu je $P_s = 10000$. Střední výkon kvantovacího šumu je $P_e = 100$. Určete poměr signálu k šumu v dB.

$$SNR = \dots \text{ dB}$$